
Reconstrucció geohistòrica del sòl al Garraf. El paisatge de Sant Pere de Ribes. Canvis produïts en els últims tres-cents anys

**Teresa Ros Vich
Montserrat Colilles Calvet**

*Departament de Geografia Física i Anàlisi Territorial
Universitat de Barcelona*

Metodologia

L'objectiu del present estudi és dur a terme la reconstrucció històrica del paisatge del Garraf (s. xviii-xx). Cal dir que està inscrit en un marc més ampli, que abastarà tot Catalunya. Actualment estan en procés els estudis equivalents del Maresme sud i del Montnegre. Es basen en tots els documents escrits o gràfics dels quals es pugui extreure informació sobre l'ús del sòl i sobre el paisatge en diferents moments històrics. En aquest article presentem els primers resultats obtinguts al terme municipal de Sant Pere de Ribes. Havent disposat dels documents següents:

Per al segle xviii tenim: censos; el Reial cadastre del 1717, publicat per Emili Giralt i Raventós; un estudi fet per Laurent Lipp sobre l'exportació de vi a les colònies (Montpeller, 1793); documents de fundació de cooperatives i confraries, i bàndols municipals.

Per al segle xix, llibres de viatgers (Zamora i Madoz); censos; cadastres del 1836 al 1841; padrons de finques del 1851 al 1952; el llibre de fitacions del 1847, i els registres de finques rústiques del 1847.

Per al segle xx, enquestes agropecuàries, cadastre del 1954, fotografia aèria (1956-1951), mapes (MTN, geològic, cadastrals, etc.).

No cal dir que per fer la cartografia dels usos del sòl actual s'ha dut a terme un treball de camp extens i rigorós.

Concretament, la situació actual del nostre estudi ens porta a presentar els primers resultats obtinguts de la comparació de l'ús de sòl, que s'extreu de la interpretació del cadastre del 1954 i de l'actual (1998).

El cadastre del 1954 divideix el terme de Sant Pere de Ribes (41 km) en 37 polígons, amb mapa de cadascun d'aquests amb les diferents parcel·les (els límits de les quals són: canvi de conreu i de parcer); i amb la informació escrita que ens diu quina parcel·la és del mapa, el nom del propietari, el topònim, el tipus de conreu, l'extensió que ocupa i els guanys que produeix.

Per cartografiar la informació hem utilitzat la base cadastral del 1954, que és la mateixa que es fa servir per als cadastres actuals.

Cal esmentar que el cadastre és fet amb la finalitat d'aplicar impostos, i per tant cal esperar que els propietaris, en declarar, no amaguessin gaire la realitat.

Visió geogràfica

El Garraf comprèn les terres muntanyoses del seu massís i de la Serralada Litoral, amb l'estreta faixa de costa que es retalla des de Vallcarca fins a Cubelles. Fisiològicament és una comarca que queda a mig fer: entre el mar i la muntanya, la llenca de terra és poc ampla per configurar una comarca de l'estil del Maresme.

El massís del Garraf pròpiament dit és format per una gran massa calcària de més de 500 m de potència, de tons grisosos blanquinosos, de terres rarament conreables pel fet que gairebé sempre aflora la roca nua que l'aigua de la pluja, amb el transcurs del temps, ha dissolt i s'hi ha endinsat i hi ha format avencs i cursos subterranis.

És un massís compacte, gairebé sense depressions interiors, que constitueix una zona quasi desèrtica de 12 a 15 km d'amplada. Només es troben signes de vida a les dolines on s'acumula la terra roja i s'hi refugien els pobles i els conreus.

La serralada de Marina forma en el sector més septentrional relleus abruptes que s'aboquen al mar, formant la costa brava del Garraf. Però a mesura que avança cap al sud perd alçada i aleshores s'estén al seu peu una zona costanera discontinua, cada cop més ampla i que en arribar a Calafell desapareix i es confon amb la Depressió Prelitoral. Les calcàries són menys compactes i deixen lloc a valls més importants.

El municipi de Sant Pere de Ribes (40,71 km²), de terreny molt accidentat només en el tram central, proper als termes de Sitges i Vilanova i la Geltrú, forma una petita depressió o cubeta tectònica apta per al conreu, reblerta de sediments miocènics. En aixecar-se els sediments calcaris, les aigües formaren golfs profunds, el més extens dels quals abasta l'actual depressió del Vallès-Penedès. A causa d'una regressió marina es desguassà: el sector del Vallès ho feu pel llit del Besòs; i el sector del Penedès, pel Vendrell. Aquests sediments miocènics estan recoberts, en gran part, per dipòsits quaternaris, on emergeixen les formacions secundàries, triàsiques per la banda d'Eramprunyà, cretàiques a la resta del massís. Cal esmentar la presència de saulons, que no es corresponen amb cap formació rocosa de la rodalia, però els fòssils marins dels quals permeten atribuir el seu origen als dipòsits sorrencs del Miocè, i fan pensar que foren transportats per corrents marins.

Sant Pere de Ribes és en una depressió, com ja hem dit, voltada de muntanyes excepte pel sud-oest. Al nord trobem el puig de Sumidor (284 m), el penyal del Bisbe (272 m) i el Tossal de la Llebre (238 m). Al nord-oest, el Montgròs (358 m). I a l'est, el puig de Codines (206 m), el puig d'en Carbonell (277 m), i el puig d'en Pacurri (200 m). Hi ha una riera que travessa el terme de nord a sud, amb els afluents següents: per la dreta, la riera de Vilafranca i, per l'esquerra, les de Begues i de Jafre. Desguassa a Sitges, després d'envoltar el nucli urbà.

El terme de Ribes té una petita extensió de costa (500 m) des dels Colls al tancat d'en Garpar.

Clima i vegetació

Té les característiques pròpies del clima mediterrani: hiverns temperats, pluges moderades a la primavera i a la tardor i, sobretot, un estiu sec i calorós.

D'acord amb les característiques del clima i la naturalesa del terreny, es distribueix la vegetació espontània de la comarca, la qual és de tipus mediterrani, xeròfila i pràcticament tota calcícola. Ens trobem en el domini de la màquia de garric i llentiscle amb margalló que s'estén des del Llobregat fins a Alacant, en el qual podem definir les dues àrees següents:

– Àrea de màquia de llentiscle i margalló en el sector més baix i temperat de la comarca. En tot el massís del Garraf, sobre el roquer calcari, el bosc és escàs i es refugia en les clotades ombrívols on el sòl té un gruix apreciable i les roques li proporcionen l'ombra necessària per combatre la insolació. S'hi conserven fragments d'alzinar i fins i tot petites colònies d'espècies submediterrànies: roure valencià, boix, corner, etc.

– Àrea d'alzinar amb marfull, que ocuparia una gran extensió de les muntanyes del Garraf però que, a causa dels incendis i de la pressió antròpica, ha desaparegut gairebé del tot i ha estat substituït per una pineda de pi blanc. Tot

sovint la pineda creix damunt d'un sotabosc de brolles de romaní i bruc d'hivern o de garrigues.

El paisatge agrari i la seva transformació

La primera documentació que trobem és el Reial cadastre dut a terme arran del Decret de Nova Planta (1717). Ribes queda agregat al corregiment de Vilanova. I, segons les dades publicades l'any 1950 per Emili Giralt Raventós (*Primera Asamblea Intercomarcal de Investigadores del Penedès y la Cuenca de Ódena*, pàg. 166 i ss.), tenim:

Cereals	387 jornals	20,1%
Vinya	627,75 jornals	32,6%
Olivera	35,50 jornals	1,8%
Bosc	87 jornals	4,5%
Muntanya	790,75 jornals	41,0%

Aquestes dades, però, només es poden tenir en consideració per tenir una lleugera idea del que es conreava i saber que Ribes era el segon terme del Penedès en superfície de vinya, ja que són dades inexactes «perquè la mesuració de les terres i llur classificació foren fetes defectuosament» (Emili Giralt).

Solé i Sabarís, en la seva *Geografia de Catalunya*, indica com a bressol de la zona vinícola del Penedès, no precisament la plana interior, sinó la zona que actualment configura la comarca del Garraf, iniciant la seva extensió de la zona de la costa cap a l'interior i no a l'inrevés.

Així, Laurent Lipp, en la *Guide des Negotians, ou traité instructif sur commerce de cent-vingt-six villages commerçants de l'Europe, de l'Asie et de l'Afrique* (Montpeller, 1793), diu: «Els seus voltants [Vilanova] són extraordinàriament fèrtils en vins negres, especialment Cubelles i els turons de Ribes. El d'aquest darrer lloc és de color obscur, sabor sec i exquisit i força proporcionat, circumstància que el fa preferible a tots per al transport a l'Amèrica espanyola septentrional, a Rússia i altres paratges, i molt idoni per resistir expedicions llargues sense detriment ni la més petita alteració».

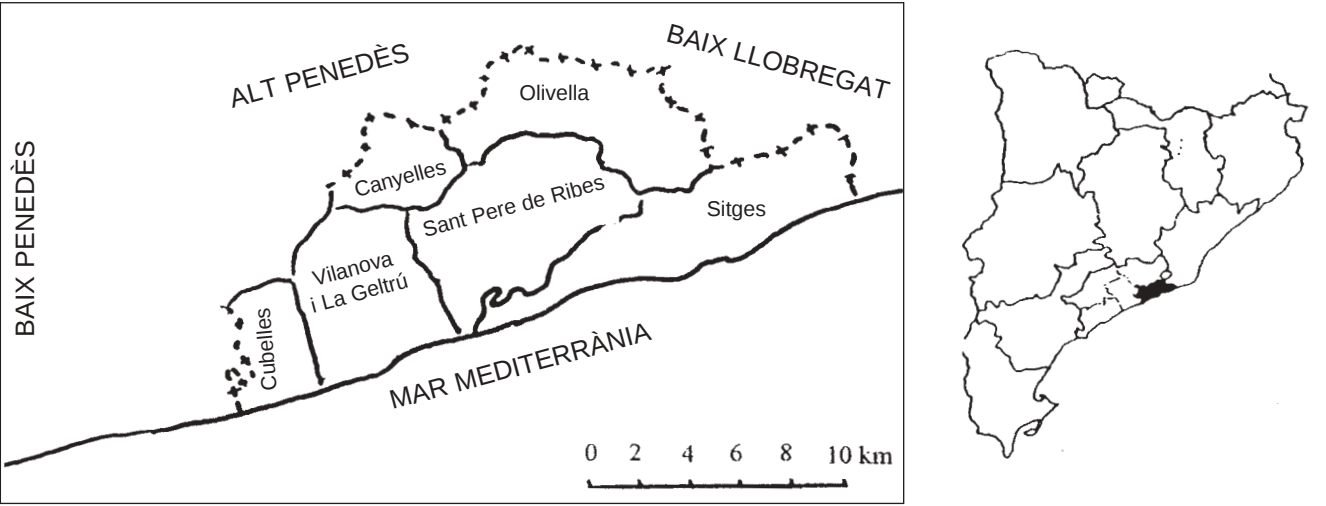
Tenim constància, també, que el 1781 es permet embarcar vi de Ribes, Cubelles i Canyelles al port de Vilanova. Aquest afany per augmentar la producció per a la importació cap al Nou Món, portà al monoconreu en detriment de l'economia de subsistència i autoabastiment pròpia d'aquest segle. I a una economia dependent que es veié notablement afectada per la pèrdua de les colònies.

Preus per càrrega, en lliures, del vi de Ribes:

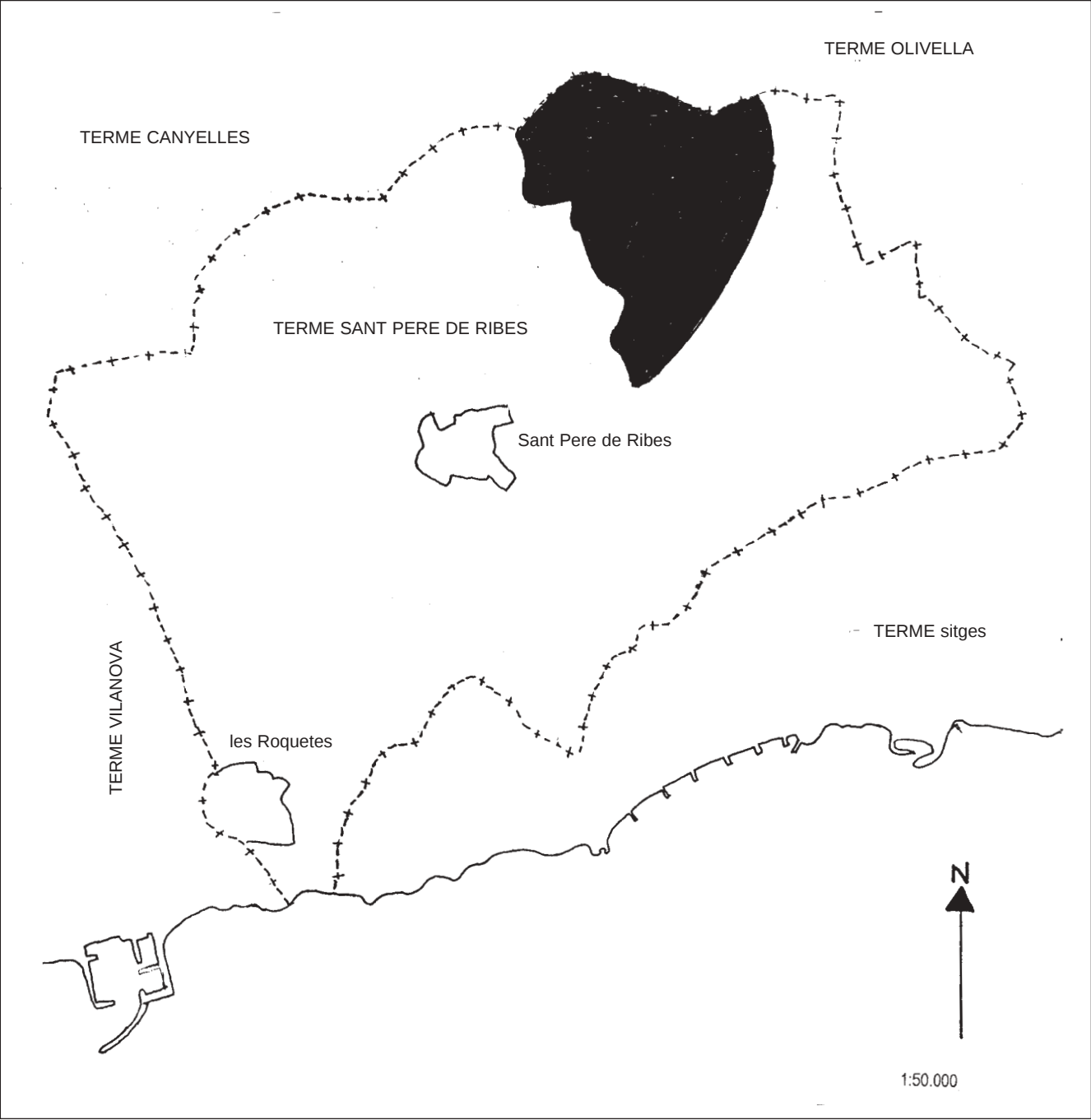
Any	1815	1816	1817	1818	1819	1820	1821
Preu	33,7	30	32,5	25	20	15	15

Veiem que en només sis anys el preu del vi caigué en un 50%, cosa que, per força, degué afectar els conreus, que llavors devien tornar a la diversificació tradicional: vinya, cereals, oli i garrofers.

Quan Pascual Madoz escriu el seu *Diccionario geográfico* (1849), la proporció de vinya oscil·lava ja entre el 44,9 i el 79,1% del total de les terres conreades. Concretament ens descriu l'economia de Sant Pere de Ribes en els termes següents: «[...] 600 casas. Terreno pedregoso de secano. En el Norte hay muchos montes poblados de alga-

Mapa 1. Situació.

Mapa 2. Situació de la zona estudiada.

robos y pinos. Hay producción de trigo, vino de buena calidad y legumbres [...]».

La fil·loxera arribà a Ribes l'any 1890, quan la vinya ocupava gairebé el 100% del sòl, ja que primer passà per les terres de l'Estat francès i la producció d'aquí hagué de suplir la que havien deixat de produir els francesos. Ribes, amb un cens de població de 2.129 habitants, en tenia registrats 673 de població agrícola, xifra que representa un 32%: tota la població en edat de treballar. La producció mitjana anual era de 24.000 hl, 35 per camperol.

La crisi agrícola es traduí en una disminució de la població de prop del 10%, i en més de mig segle d'estancament demogràfic i econòmic. Grans extensions quedaren ermes, unes quantes foren replantades amb cep americà, i d'altres ocupades per cereals o garrofers; moltes, però, quedaren convertides en garriga o foren replantades amb pi. Les feixes i els marges queden com a vestigi de la intensa activitat vinícola d'aquell temps.

La densitat de població del 1887, la comarca no l'ha recuperada fins ara, amb la recent immigració dels habitants de l'àrea metropolitana.

La fil·loxera comportà, també, la ruïna de molts propietaris que hagueren de vendre llurs terres, o bé parcel·lar-les.

Malgrat tot, abans d'acabar el segle, la viticultura tornava a ocupar un lloc important en la producció local; si bé havia disminuït la superfície conreada, havia augmentat la productivitat. El canvi de les formes contractuals, amb la creació de les cooperatives, i una explotació més acurada i més racional en foren les causes principals.

Pel que fa als altres conreus presents al municipi i a la comarca, la seva evolució fou la següent: els garrofers, gairebé inexistents al començament del segle xviii, passaren a ocupar quasi una quarta part dels conreus quan arribà la fil·loxera. Les oliveres, que havien estat el més important dels conreus secundaris durant la primera meitat del segle xviii, han disminuït notablement la seva presència.

Una activitat tradicional de Ribes, àmpliament documentada, fou la manufactura de senalles, cabassos, sàrries, estores i tota mena d'articles fets amb les fulles del margalló (*Chamerops humilis*), espècie vegetal que troba al Garraf un ambient propici per desenvolupar-se, essent el seu límit septentrional.

Amb aquesta visió dels segles xviii i xix, arribem al padró de finques del 1943-1947 i al cadastre del 1956, objecte principal del nostre estudi. Cal fer notar que les dades del padró de finques i les del cadastre no difereixen en res susceptible de ser remarcats; per això, doncs, procedim a fer l'anàlisi dels mapes del cadastre del 1954.

Anàlisi dels mapes del 1954

Fulls 1 i 2. Polígon 2

El polígon 2 és situat al nord-est del municipi, just en els darrers contraforts del massís del Garraf i abans d'entrar a la plana ribetana. Així doncs, ens trobem en una zona amb un relleu pronunciat, sobretot en els mapes 1 i 2, en la qual només és susceptible de ser conreada la falda de la muntanya i les llenques de terra guanyades per l'escorrentia superficial a la muntanya calcària.

Com podem observar en els mapes corresponents als fulls 1 i 2 del polígon 2, hi ha un predomini de pi (90 ha 358 a 59 cm²) i de les zones d'erm (100 ha 37 a 66 cm²).

Entenem l'erm com una zona abandonada quan es féu el cadastre, però conreada uns quants anys abans (deu o quinze) i en la qual només hi havien crescut herbeis i matolls, però no arbres. Ja que en els cadastres declaren específicament les zones de pi perquè es tractava d'un gravamen de l'ús del sòl. Se suposa que s'hi feien tales sistemàtiques i es destinava la llenya resultant a diversos usos susceptibles de ser fiscalitzats.

També es veu abundància de parcel·les amb els conreus característics del clima mediterrani (vinyes, cereals, garrofers, etc.). En aquests dos mapes no hi ha cap conreu que hi predomini, ja que les zones conreades de vinya, cereals i garrofers tenen extensions similars.

Full 3. Polígon 2

El full 3 d'aquest polígon és el més diferent de tots, ja que és la zona més planera i no hi ha un predomini de pi i erm, sinó que hi abunden els conreus: garrofers (22 ha 27 a 62 cm²), vinya (40 ha 70 a 28 cm²), cereals (15 ha 72 a 42 cm²), alguna zona d'ametllers (265 a) i alguna d'oliveres (13 a).

Es tracta de parcel·les de poca extensió i amb l'explotació molt repartida, ja que gairebé totes tenen pou i barraca. En tot el polígon es declaren 37 pous i 21 barraques.

Polígon 3

En el polígon 3, el 1954 hi ha un clar predomini del pi (30 ha 59 a 95 cm²) i de l'erm (47 ha 37 a 93 cm²) pel fet que encara ens trobem al vessant de la muntanya, massa pendent per aprofitar-la per al conreu. Però a la banda del torrent hi trobem els tres conreus característics de l'època: vinya (9 ha 53 a 61 cm²), garrofer (5 ha 91 a 58 cm²) i cereals (2 ha 44 a 85 cm²). Només en aquestes 17 ha 90 a 5 cm² conreades hi ha declarats 11 pous, gairebé un per parcel·la, dada que ens indica una gran divisió d'explotacions i la gran riquesa i capacitat de l'aquífer (ara contenidor d'aigua salada).

També hi trobem un conreu d'oliveres al costat de Ca n'Almirall de poca extensió 9 a 60 cm².

Anàlisi dels mapes actuals

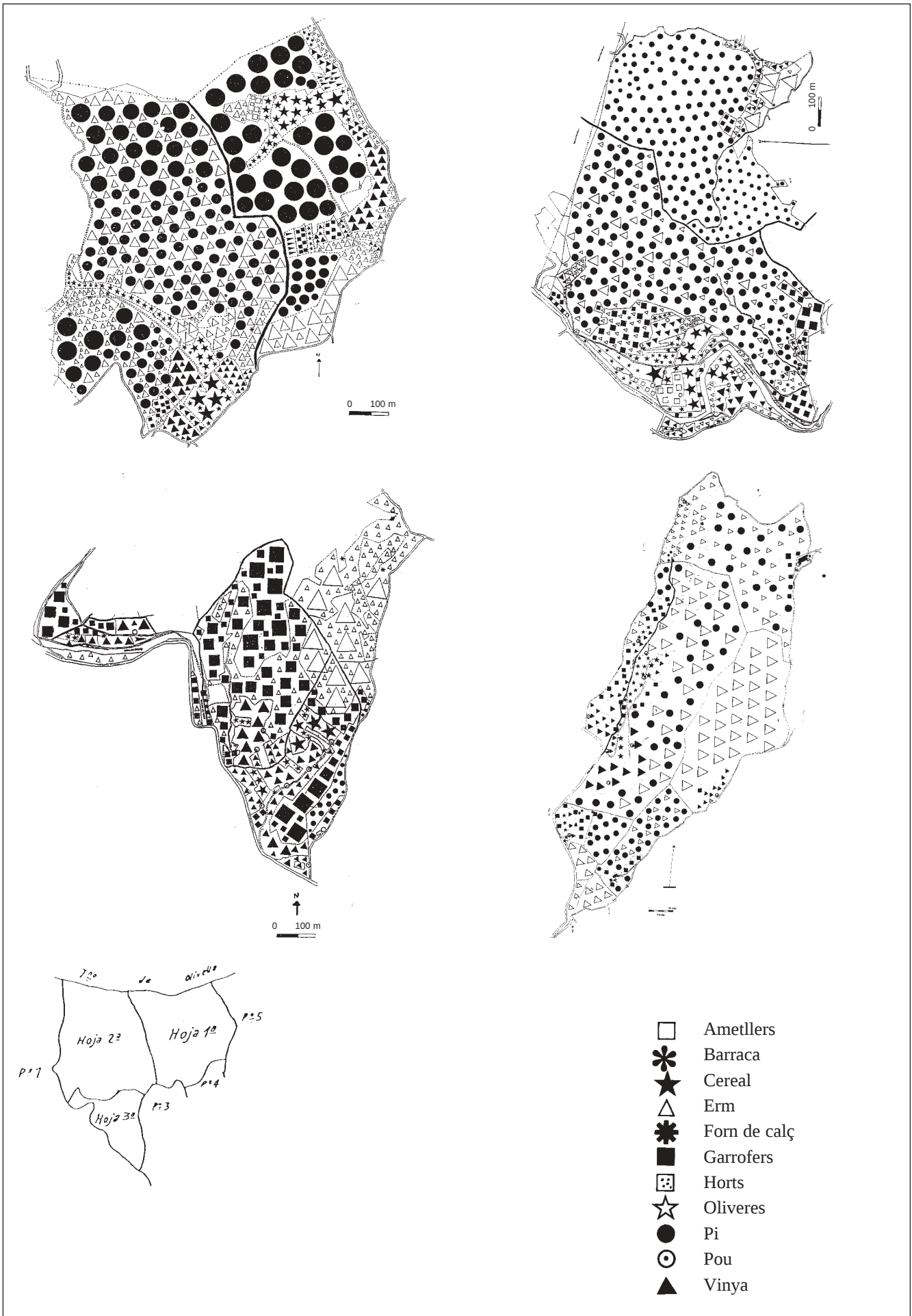
Full 1. Polígon 2

En el full 1 tots els conreus del 1954 han estat abandonats i el que era un erm ara és substituït per una pineda, i per tant hi ha un predomini força homogeni de les brolles de romaní amb bruc d'hivern, dels llistonars i dels fenassars amb pi esclarissat, i s'hi veu clarament l'acció de l'home en la degradació del que hauria de ser un alzinar.

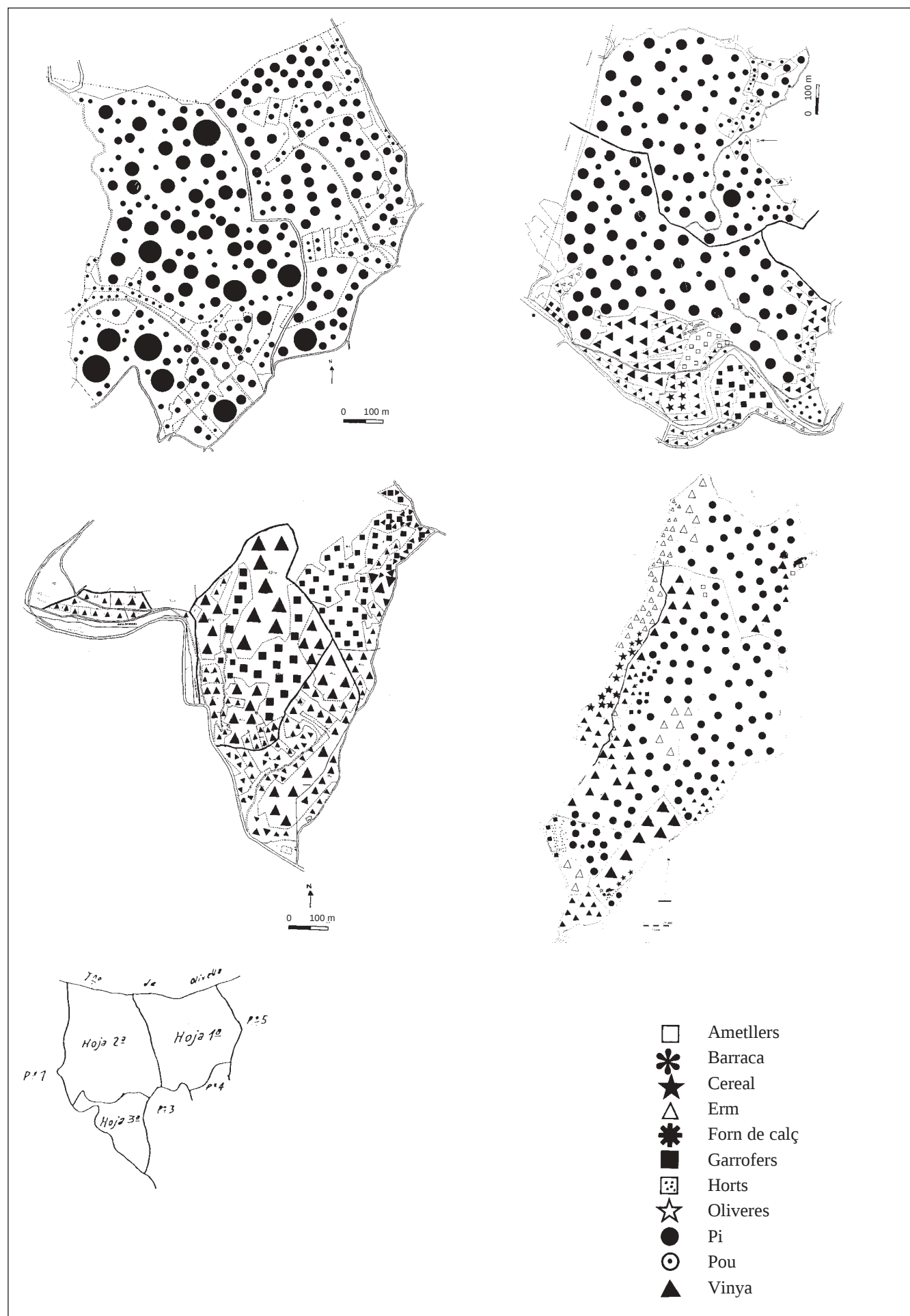
Entre els pins encara hi ha uns quants peus de garrofer i ametller que coincideixen amb les parcel·les on, en el cadastre del 1956, s'hi declaraven aquests conreus. A les zones on el pendent és més pronunciat, la roca és nua.

Hi ha localitzades les restes de dos forns de calç, preindústria que fou molt important al Garraf al començament de segle. Un d'aquests forns està en molt bon estat i n'hem obtingut informació de primera mà, ja que el masover de Mas Giralt hi treballà als anys cinquanta. També, les restes d'una carbonera de carbonet.

Tota la zona susceptible de ser una feixa, ho és, i encara es conserven els marges que les aguantaven. Ara, totes abandonades a causa de l'impacte de la fil·loxera, de la di-

Mapes 3, 4, 5 i 6. Cadastre de 1954, polígon 2, full 1; polígon 2, full 2; polígon 2, full 3, i polígon 3, respectivament.

Mapes 7, 8, 9 i 10. Cadastre de 1988, polígon 2, full 1; polígon 2, full 2; polígon 2, full 3, i polígon 3, respectivament.

ficultat d'accés per a la maquinària moderna, i de la baixa productivitat. Només són conreades les que són situades al voltant de les masies i tenen un accés més fàcil.

Aquestes feixes, però, ajuden a la reinstauració del bosc en retenir el sòl i no deixar que els forts xàfecs, propis del clima mediterrani, l'arrosseguin vessant avall.

Full 2. Polígon 2

Seguint la carretera d'Olivella, quasi al final del terme municipal, s'arriba al Mas d'en Giralt. Des de la riera a la masia, el terreny està explotat en petites parcel·les de vinya, oliveres, cereals, un petit hort i uns quants ametllers. Parcel·les que ens indiquen una funció d'autoabastiment. Darrerere, i a la resta del terreny, hi abunden els indicis d'incendis recents.

La vegetació potencial seria un alzinar, però actualment només té temps de créixer (entre incendi i incendi) el pi blanc, damunt d'un sotabosc format per brolles de romaní i bruc d'hivern, i s'hi creen pinedes que es van fent més espesses a mesura que augmenta l'altitud.

Full 3. Polígon 2

En el camí del Mas Ferrer, seguint el dibuix sinuós del recorregut de la riera de Begues, es pot observar una franja de vegetació pròpia de ribera: freixes, salzes, saïcs, etc. A la resta, hi ha un clar predomini de la vinya, la qual ha guanyat terreny enfront dels cereals, que desapareixen per complet. La zona que el 1954 era declarada erm, ara és substituïda per garrofers.

Polígon 3

Si comparem aquest mapa amb el del 1954, veiem que hi ha un clar predomini del pi, fruit de l'evolució de la vegetació llavors declarada erm. Es reflecteix clarament, en la parcel·la situada més a l'est, cartografiada com a erm el 1954, i on ara trobem una brolla o màquia força evolucionada amb un substrat de pins, igualment evolucionats. Just al mig, hi ha una clariana amb una brolla de poc més de 20 cm, conseqüència d'un incendi que es produí el 1996.

Podem veure també com s'han abandonat les parcel·les de difícil accés per a la maquinària moderna i les feixes massa estretes del vessant de la muntanya. I són conreades, en canvi, zones que el 1954 eren declarades ermes, però que són planes, de fàcil accés i on la vinya pot viure còmodament.

Pel que fa als conreus, veiem una clara polarització i predomini de la vinya, la qual ha doblat el nombre d'hectàrees conreades (18 ha 89 a 36 cm²), en detriment dels cereals i, sobretot, dels garrofers, els quals han desaparegut com a conreu i només en resten uns quants peus totalment integrats en la brolla, entremig dels pins.

Tota la zona declarada el 1954 pineda i erm, actualment són parcel·les de la urbanització Valles Altos, començada a l'inici dels anys setanta i que, sense els serveis mínims, no aconseguí reeixir més que en una trentena de parcel·les edificades i es convertí en una urbanització il·legal. La vegetació ha continuat la seva evolució i la trobem envaïda per una brolla o màquia força evolucionada en els llocs de més difícil accés i més allunyats del que és la zona habitada.

Cal esmentar, també, tres parcel·les destinades a hort amb clares mostres de dedicació a temps parcial, com a entreteniment.

Conclusions

L'objectiu del nostre treball era comparar l'ús del sòl del 1954 amb l'ús actual. Després d'elaborar els mapes corresponents amb el seu comentari, n'hem pogut treure les conclusions següents.

El sector primari ocupava una part molt important de la població activa el 1954, ja que moltes famílies vivien del camp i dels seus fruits. El fet de treballar el camp no significava només treballar per viure, sinó que també era una part important en el comerç (mercats) i una manera de viure i entendre la vida.

Actualment el canvi respecte a aquells anys és molt important, ja que avui en dia el sector primari ha perdut bona part de la seva importància per deixar pas als sectors secundari (indústria) i terciari (serveis).

Veiem, però, un augment de la vinya, conreu que avui dia comparteix les característiques i implicacions del sector secundari: grans extensions, totalment mecanitzades i amb mà d'obra llogada com a peons o temporers.

Cal fer esment dels horts que s'han trobat actualment, però que el 1954 no eren declarats. És possible que estiguessin integrats a la zona de construccions i no fossin considerats susceptibles de ser gravats amb impostos, en ser per a ús propi.

Com es pot comprovar, la diferència entre els mapes del 1954 i els actuals no és gaire gran quantitativament, però sí que ho és qualitativament. D'una banda, hi ha el fenomen de la vinya, ja explicat anteriorment, i, de l'altra, una gran extensió dels habitatges, ja sigui en forma d'urbanització o de masies que s'han reconvertit en restaurants o en cases de turisme rural. Això implica una continuada acció antròpica sobre el medi.

Podríem concloure també que ha augmentat la zona de pi i erm, ja que de bosc, florísticament parlant, no n'hi ha. Només es reconeixen zones on es veu que hi ha hagut successius incendis i que es troben en els inicis de la cadena evolutiva que els portaria a ser un alzinar. Però també hem comprovat que els serà molt difícil d'arribar-hi, ja que l'acció antròpica hi és present de forma molt reiterada.

De fet, ni tan sols la zona del polígon 2 que el 1954 era declarada pineda ara se'n podria considerar, ja que els pins que s'hi troben són comptats i molt joves, els quals

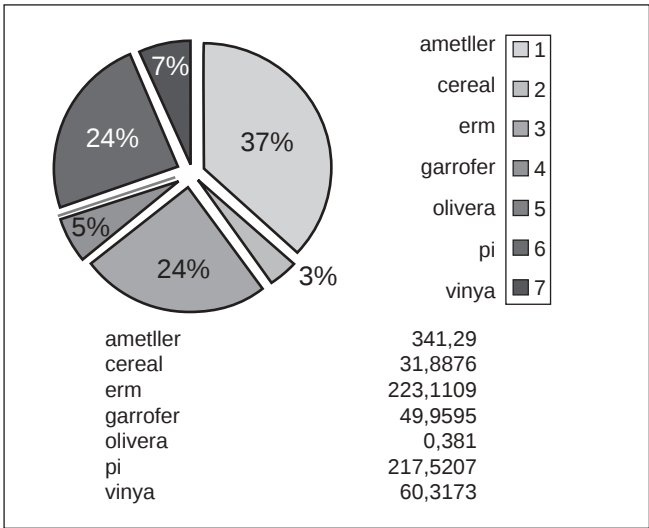

Figura 1. Gràfic de l'ús del sòl el 1954.

no es podrien aprofitar per als usos que se'n derivaven el 1954.

Bibliografia

DDAA. *Gran geografia comarcal de Catalunya* (1961). Vol. XX. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Gual i Soler, J.; Miret i Ricart, A. (1981). *L'economia de la comarca del Garraf*. Barcelona: Diputació de Barcelona; Caixa d'Estalvis de Catalunya.

Guia comercial, industrial i urbana de Vilanova i la Geltrú, Sitges, Sant Pere de Ribes, les Roquetes i Cubelles. (1980). Tiana: Publitècnic.

Ferrando, E.; Giménez, I.; Ros, T. (1993). «Nuevos procesos territoriales». A: *XIII Congreso Nacional de Geografía*. Sevilla: Universidad de Sevilla.

Mapa geológico (1952). Madrid: Instituto Geológico y Minero de España [explicació del full 447, Vilanova i la Geltrú].

Faura i Sans, D.M. *Servei del Mapa Geològic de Catalunya* (1923). [Explicació del full 39, Vilanova i la Geltrú.] Barcelona.

Puig i Roig, P. (1978). *Apunts d'història de Sant Pere de Ribes*. Capellades: Museu de Vilafranca.

Madoz, P. (1849). *Diccionario geográfico-estadístico histórico de España y sus posesiones de ultramar*. Madrid.

Iglésies, J. *La crisi agrària de 1879/1900. La fil·loxera a Catalunya*. Barcelona: Edicions 62 (Llibres a l'Abast, 55).

Barriandos, M.; Gil, I. (1989). «El uso del suelo en Arenys de Munt». *Notes de Geografia Física*, 18. Barcelona: Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica. Universitat de Barcelona.

Solé i Sabarís, Ll. (1968). *Geografia de Catalunya*. Vol. III. Barcelona: Aedos.

Resumen

Reconstrucción geohistórica de los usos del suelo en el Garraf

Con este artículo presentamos los primeros resultados obtenidos del estudio geohistórico del paisaje del Garraf.

¿Por qué decimos geohistórico? Pues *geográfico*, porque delimita un territorio con unas características geoes-structurales y litológicas concretas; e *histórico*, porque se intenta reconstruir, mediante catastros, encuestas agropecuarias, apeos, etc., el paisaje en diferentes momentos de su historia (s. XIX-XX).

La idea es poder explicar el paisaje actual como una consecuencia de la incidencia más o menos intensiva de la presión antrópica (económica, demográfica, etc.) sin perder de vista su geomorfología y capacidad de respuesta. Por ello, para definir su estado actual, tanto por lo que se refiere a ocupación y uso del suelo, como a capacidad de respuesta frente a los diversos impactos ambientales a que está sometido, se lleva a cabo, también, un riguroso e intensivo trabajo de campo.

Cabe decir que este artículo forma parte de un estudio global del paisaje en Cataluña (Maresme, Montnegre, etc.).

Abstract

Geo-historical reconstruction of land use in Garraf

This article presents the first results obtained from the geo-historical study of the Garraf landscape.

Why geo-historical?

Geographical because the territory is delimited by specific geostructural and lithological characteristics.

Historical because it is an attempt to reconstruct the landscape by means of land registers, agricultural legal disputes and land surveys at different moments of its history (19th and 20th centuries).

The idea is to explain the current landscape in terms of fairly intensive human pressure (economic and demographic, for example) without losing sight of the geomorphology of the area and its ability to respond.

Thus, rigorous and intensive field work is also necessary in order to define the current situation of the area in terms of land use and occupation and its ability to respond to the various environmental threats which are hanging over it.

This article forms part of a wider-ranging study of the landscape in Catalonia (Maresme, Montnegre...).